

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Škola za investicione menadžere penzionih fondova

Projekat:

**Edukacija i licenciranje investicionih menadžera
pensionih fondova u Crnoj Gori**

Septembar 2023

Podgorica, jun 2023. godine

Edukacija i licenciranje investicionih menadžera pensionih fondova u Crnoj Gori
Komisija za tržište kapitala Crne Gore

Edukacija i licenciranje investicionih menadžera penzionih fondova u Crnoj Gori

Polaznici:

Edukacija je namijenjena širokom krugu polaznika, uključujući brokere, investicione savjetnike, investicione menadžere i druge zainteresovane ili već zaposlene na tržištu kapitala. Posebno se pozivaju ekonomisti, pravnici i IT stručnjaci koji već rade ili planiraju raditi na tržištu kapitala. Ovaj program je otvoren za sve one koji žele da prošire svoje znanje i vještine u oblasti upravljanja dobrovoljnim penzionim fondovima.

Preduslovi:

Polaznici programa trebaju da imaju osnovna znanja iz oblasti finansija i finansijskih tržišta. Ovo je važno kako bi se omogućilo efikasno učenje i razumijevanje složenih koncepta i procesa koji su bitni za upravljanje penzionim fondovima. Ukoliko polaznik već ima određeno iskustvo ili obrazovanje u oblasti finansija, to će mu biti od koristi tokom programa.

Ciljevi:

Sticanje i povećanje sposobnosti i vještina polaznika u poslovanju i upravljanju dobrovoljnim penzionim fondovima.

Glavni cilj ovog programa je da omogući polaznicima sticanje i povećanje sposobnosti i vještina u poslovanju i upravljanju dobrovoljnim penzionim fondovima. Kroz interaktivne predavanja, studije slučaja i praktične vježbe, polaznici će razviti dublje razumijevanje koncepta penzionih fondova, strategija upravljanja portfeljem, procjene rizika i performansi, kao i zakonskih i regulatornih okvira koji su relevantni za ovu industriju. Ovaj program će takođe omogućiti polaznicima da budu upoznati sa najnovijim trendovima, tehnologijama i praksama koje se primjenjuju u oblasti upravljanja dobrovoljnim penzionim fondovima.

Sumarni sadržaj programa:

- I. Institucije tržišta kapitala u Crnoj Gori (institucionalni aspekt)
- II. Pravni aspekt tržišta kapitala u Crnoj Gori
- III. Prezentacija aktuelnog sistema penzionog osiguranja (I stub)
- IV. Prezentacija drugog stuba penzionog sistema na primjeru Hrvatske
- V. Uvod u sistem privatne (dobrovoljne) penzije štednje
- VI. Upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima
- VII. Izvještavanje
- VIII. Okvir i politike za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Trajanje programa: 10 sati + konsultacije, vježbe

Period održavanja: Druga polovina septembra 2023. godine

Metod nastave:

- Predavanja u dnevnom trajanju od 2 sata, po pravilu od 12 – 14 časova
- E-mail komunikacija
- Konsultacije
- Predavanja, vježbe i testovi se izvode na crnogorskom jeziku.
- Broj polaznika po grupi je 20.

Uslovi za pohađanje škole:

- Obavezno prisustvovanje nastavi.

Testiranje i uslovi za dobijanje licence:

- Polaznici polažu test sa pitanjima iz svakog tematskog ciklusa.
- Kandidatu će se izdati diploma o sticanju zvanja investicionog menadžera penzionog fonda ako ostvari minimum od 75% od ukupnog broja bodova, na testu za investicionog menadžera penzionog fonda, kao 75% od ukupnog broja poena na opštem testu za licenciranje.

- Kandidat koji ne ostvari 75% od ukupnog broja bodova ne stiče pravo na izdavanje diplome o sticanju zvanja investicionog menadžera penzionog fonda i ima pravo na popravni ispit pod istim uslovima.

Ispitna Komisija:

Komisija za tržište kapitala će posebnom odlukom odrediti sastav Ispitne komisije

Rukovodilac Programa: Željko Drinčić, predsjednik Komisije

Autori programa: Komisija za tržište kapitala

Mjesto održavanja: U prostorijama Komisije za tržište kapitala
Ulica Kralja Nikole 27a/III
Podgorica

Sadržaj programa

I.	Institucije tržišta kapitala u Crnoj Gori (institucionalni aspekt).....	6
II.	Pravni aspekt tržišta kapitala u Crnoj Gori.....	6
III.	Prezentacija aktuelnog sistema penzionog osiguranja (I stub).....	7
IV.	Prezentacija drugog stuba penzionog sistema na primjeru Hrvatske.....	7
V.	Uvod u sistem privatne (dobrovoljne) penzije štednje.....	8
VI.	Upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima.....	8
VII.	Izvještavanje.....	9
VIII.	Okvir i politike za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.....	9

I. Institucije tržišta kapitala u Crnoj Gori (institucionalni aspekt)

Cilj:

Upoznavanje polaznika sa ključnim institucijama koje čine tržište kapitala u Crnoj Gori i njihovom ulogom.

Teme:

- Funkcije Komisije za tržište kapitala Crne Gore
- Uloga i zadaci berze u Crnoj Gori
- Nadležnosti Centralnog klirinškog deponitarnog društva
- Ostale institucije relevantne za tržište kapitala

Trajanje: 1 sat

Literatura: Pripremljen materijal

II. Pravni aspekt tržišta kapitala u Crnoj Gori

Cilj:

Razumijevanje pravnog okvira koji reguliše tržište kapitala u Crnoj Gori.

Teme:

- Zakon o tržištu kapitala
- Zakon o preuzimanju akcionarskih društava
- Zakon o investicionim fondovima
- Etika u poslovanju sa hartijama od vrijednosti (pružanje tačnih informacija, prednost u izvršavanju naloga, insajder poslovanje, manipulacije, ...)

Trajanje: 2 sata

Literatura: Pripremljen materijal

III. Prezentacija aktuelnog sistema penzionog osiguranja (I stub)

Cilj:

Upoznavanje polaznika sa osnovnim karakteristikama i funkcionisanjem prvog stuba penzionog sistema u Crnoj Gori.

Teme:

- Koncept i svrha prvog stuba penzionog sistema
- Načini finansiranja i obračuna penzija u prvom stubu
- Uloga države i javnih fondova u prvom stubu penzionog sistema
- Izazovi i perspektive prvog stuba penzionog sistema

Trajanje: 1 sat

Literatura: Pripremljen materijal

IV. Prezentacija drugog stuba penzionog sistema na primjeru Hrvatske

Cilj:

Prikazivanje iskustva i prakse drugog stuba penzionog sistema kroz primjer Hrvatske.

Teme:

- Organizacija i struktura drugog stuba penzionog sistema u Hrvatskoj
- Uloga i odgovornost privatnih penzionih fondova
- Investiciona strategija i upravljanje portfeljem drugog stuba
- Performanse i rezultati drugog stuba penzionog sistema u Hrvatskoj

Trajanje: 2 sata

Literatura: Pripremljen materijal

V. Uvod u sistem privatne (dobrovoljne) penzione štednje

Cilj:

Upoznavanje polaznika sa konceptom i prednostima privatne (dobrovoljne) penzione štednje.

Teme:

- Definicija i svrha privatne penzione štednje
- Razlika između dobrovoljnih i obaveznih penzionih fondova
- Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima – koji je na snazi
- Nacrt novog Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima

Trajanje: 1 sat

Literatura: Pripremljen materijal

VI. Upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima

Cilj:

Upoznati polaznike sa osnovnim principima i strategijama upravljanja dobrovoljnim penzionim fondovima.

Teme:

- Analiza finansijskih instrumenata i njihova primjena u penzionim fondovima.
- Proces donošenja investicionih odluka i praćenje performansi portfelja.
- Upravljanje likvidnošću i upravljanje sredstvima penzionog fonda.

Trajanje: 1 sat

Literatura: Pripremljen materijal

VII. Izvještavanje

Cilj:

Upoznati polaznike sa procesom izvještavanja i komunikacije sa klijentima i regulatornim tijelima u vezi sa dobrovoljnim penzionim fondovima.

Teme:

- Priprema periodičnih izvještaja o performansama penzionih fondova.
- Komunikacija sa investitorima i klijentima penzionih fondova.
- Informativni prospekt
- Zahtjevi regulatornih tijela u vezi sa izvještavanjem penzionih fondova.

Trajanje: 1 sat

Literatura: Pripremljen materijal

VIII. Okvir i politike za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Cilj:

Upoznati polaznike sa zakonskim i regulatornim okvirom za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u kontekstu penzionih fondova.

Teme:

- Zakonske obaveze i regulative u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma.
- Identifikacija i procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u kontekstu penzionih fondova.
- Politike i procedure za otkrivanje i prijavljivanje sumnjivih aktivnosti.

Trajanje: 1 sat

Napomena:

Kandidati koji nemaju licencu brokera, investicionog savjetnika ili investicionog menadžera investicionog fonda obavezni su da prisustvuju svim predavanjima i pokriju sve teme programa. Međutim, kandidati koji već posjeduju neku od navedenih licenci biće obaviješteni početkom septembra 2023. godine o specifičnim predavanjima koja su im relevantna, te neće morati da prisustvuju svim predavanjima.

Navedeno se odnosi na kandidate koji već imaju licencu i prethodno su prošli kroz odgovarajuću obuku i edukaciju vezanu za tržište kapitala. Ova fleksibilnost omogućava polaznicima koji već posjeduju licencu da se usredsrede na specifične teme ili oblasti koje možda nisu obuhvaćene njihovom prethodnom obukom.

Napomena će biti dostavljena svim polaznicima u septembru 2023. godine kako bi se obezbijedila jasnoća i informisanost o njihovim obavezama tokom programa.